

Organisationsplan för strålskyddsverksamhet i Västra Götalandsregionen

Upprättad av: Regiondirektören
Fastställd av: Regionstyrelsen 2010-03-02
Revision 21/2015-04-20
Revisionshistorik

Innehåll

1. INLEDNING	3
2. VERKSAMHET MED JONISERANDE STRÅLNING	3
2.1. SJUKHUSBUNDEN VERKSAMHET	3
2.2. TANDVÅRD.....	3
2.3. TILLSTÅND.....	4
3. ORGANISATIONSPLAN FÖR STRÅLSKYDDSVERKSAMHETEN	4
3.1. ANSVAR OCH ARBETSFORMER.....	4
3.1.1. <i>Regiondirektören Västra Götalandsregionen</i>	4
3.1.2. <i>Sjukhusdirektörerna</i>	4
3.1.3. <i>Tandvårdsdirektören</i>	5
3.1.4. <i>Västra Götalandsregionens strålskyddsgrupp, VGR SG</i>	5
4. UTBILDNING	6
4.1. FÖRESKRIVEN STRÅLSKYDDSUBILDNING ENLIGT SSMFS 2008:31, 33-35	6
5. REVISION AV DEN REGIONALA STRÅLSKYDDSORGANISATION	6
6. PERSONDOSMÄTNINGAR	6

1. Inledning

Inom Västra Götalandsregionen (VGR) bedrivs medicinska och odontologiska verksamheter med joniserande strålning. Dessa verksamheter utövas inom ramen för de olika tillstånd för medicinsk och odontologisk användning av joniserande strålning som Strålsäkerhetsmyndigheten, SSM, utfärdat till Västra Götalandsregionen. Verksamheterna regleras genom följande huvudföreskrifter:

SFS 1988:220 Strålskyddslag

SFS 1988:293 Strålskyddsförordning

Samt alla gällande föreskrifter utfärdade av Strålsäkerhetsmyndigheten

Följande organisationsplan är upprättad i enlighet med SSM:s föreskrifter för den tillståndspliktiga verksamheten. Den anger de olika verksamheter där joniserande strålning används i medicinskt och odontologiskt syfte, innehåller en beskrivning av strålskyddsorganisationen.

Den regionala organisationsplanen upprättas av förvaltningsdirektörer och fastställs av regionstyrelsen i Västra Götalandsregionen. De lokala planerna upprättas av respektive förvaltningsdirektör.

2. Verksamhet med joniserande strålning

Vid Västra Götalandsregionens olika sjuk- och tandvårdsinrättningar bedrivs tillståndspliktiga verksamheter med joniserande strålning inom medicinsk röntgendiagnostik, odontologisk röntgendiagnostik, nukleärmedicin samt strålbehandling.

2.1. Sjukhusbunden verksamhet

<u>Sahlgrenska Universitetssjukhuset (SU):</u>	Röntgendiagnostik, mammografiscreening, nukleärmedicin och strålbehandling.
<u>Södra Älvsborgs Sjukhus (SÄS):</u>	Röntgendiagnostik, odontologisk röntgendiagnostik, nukleärmedicin och strålbehandling. Strålbehandlingen tillhör organisatoriskt SU.
<u>NU-sjukvården (NU):</u>	Röntgendiagnostik, mammografiscreening, odontologisk röntgendiagnostik, nukleärmedicin och buckybehandling.
<u>Skaraborgs Sjukhus (SKAS):</u>	Röntgendiagnostik, odontologisk röntgendiagnostik, nukleärmedicin och buckybehandling
<u>Kungälv Sjukhus:</u>	Röntgendiagnostik
<u>Alingsås Lasarett:</u>	Röntgendiagnostik.
<u>Frölunda Specialistsjukhus (FSS):</u>	Röntgendiagnostik

2.2. Tandvård

Vid regionens folktandvårdskliniker bedrivs odontologisk röntgendiagnostik.

2.3. Tillstånd

Tillstånd för medicinsk och odontologisk användning av strålning som innehas av Västra Götalandsregionen.

3. Organisationsplan för strålskyddsverksamheten

3.1. Ansvar och arbetsformer

Enligt strålskyddslagen har tillståndshavaren ansvaret för strålskyddet i verksamhet med joniserande strålning. Tillståndshavaren ansvarar för att all bestrålning av patienter är berättigad och optimerad liksom att strålskyddet för personalen är väl kontrollerat.

På regional nivå är Västra Götalandsregionens strålskyddsgrupp (VGR SG) tillståndshavarens expert i strålskyddsfrågor.

Strålskyddskommittéer finns inom respektive sjukhusområde: Sahlgrenska Universitetssjukhuset, Frölunda Specialistsjukhus, NU-sjukvården, Kungälv Sjukhus, Södra Älvsborgs Sjukhus, Alingsås lasarett samt Skaraborgs Sjukhus.

Strålskyddsverksamheten vid respektive sjukhus/tandvård regleras i lokala organisationsplaner för strålskyddsverksamheten, se bilagor till detta dokument.

3.1.1. Regiondirektören Västra Götalandsregionen

- tecknar regionens firma i handlingar som rör tillstånd för regionen att bedriva verksamhet med joniserande strålning
- upprättar organisationsplan för strålskyddsverksamheten inom VGR
- utser ordförande i VGR SG tillika kontaktperson med SSM

3.1.2. Sjukhusdirektörerna

- tecknar egna sjukhusets firma i handlingar som rör tillstånd för sjukhuset att bedriva verksamhet med strålning
- företräder regiondirektören i ärenden som berör tillståndshavaren vid det egna sjukhuset
- upprättar en organisationsplan för strålskyddet vid det egna sjukhuset
- tillser att arbetsordning för strålskyddsverksamheten är fastställd inom respektive verksamhet som bedriver verksamhet med joniserande strålning
- tillser att sjukhusfysiker utses till VGR SG
- tillser att en sjukhusfysiker utses som samordnare för strålskyddsverksamheten vid det egna sjukhuset

- tillser att en sjukhusfysiker utses som kontaktperson med Strålsäkerhetsmyndigheten vid det egna sjukhuset
- tillser att personer med radiologisk ledningsfunktion utses för respektive verksamhet
- tillser att ledamöter i sjukhusets strålskyddskommitté utses

3.1.3. Tandvårdsdirektören

- tecknar tandvården VG:s firma i handlingar som rör tillstånd för tandvården att bedriva verksamhet med strålning
- företräder regiondirektören i ärenden som berör tillståndshavaren vid tandvården VGR
- upprättar en organisationsplan för strålskyddet inom specialisttandvården i VGR
- tillser att arbetsordning för strålskyddsverksamheten är fastställd inom respektive verksamhet som bedriver joniserande strålning
- tillser att sjukhusfysiker utses till VGR SG
- tillser att en sjukhusfysiker utses som samordnare för specialisttandvårdens strålskyddsverksamhet
- tillser att en sjukhusfysiker utses som kontaktperson med Strålsäkerhetsmyndigheten
- tillser att personer med radiologisk ledningsfunktion utses för respektive verksamhet med radiologisk specialisttandvård
- tillser att ledamöter i strålskyddskommitté utses för respektive verksamhet med radiologisk specialisttandvård

3.1.4. Västra Götalandsregionens strålskyddsgrupp, VGR SG

VGR SG består av sjukhusfysiker från regionens olika förvaltningar och/eller verksamheter. Dessutom skall representanter finnas för samtliga verksamhetsområden, medicinsk- och odontologisk röntgendiagnostik, strålbehandling och nukleärmedicin.

- är regionens expertorgan i frågor som är relaterade till strålskydd
- ger råd i regionövergripande strålskyddsfrågor för olika typer av strålningsverksamheter eller händelser
- sammanställer årligen en rapport om strålskyddsarbetet i regionen
- påvisar till aktuell förvaltning eller verksamhet eventuella vakanser i VGR SG och föreslår representant
- bevakar att administrativa uppgifter och uppgifter relaterade till nya föreskrifter i strålskyddsorganisationen hålls aktuella genom regelbundna revisioner.

- Ordföranden i VGR SG fungerar som gruppens kontakt med regiondirektören och är även regionens kontaktperson med Strålsäkerhetsmyndigheten.

4. Utbildning

4.1. Föreskriven strålskyddsutbildning enligt SSMFS 2008:31, 33-35

All personal i verksamheten skall ha sådan teoretisk och praktisk utbildning som behövs för att arbetet skall kunna utföras på ett från strålskyddssynpunkt tillfredsställande sätt. Rutiner för sådan utbildning skall finnas skriftligt dokumenterad i kvalitetshandboken. Av dokumentet skall framgå vilka utbildningsmoment olika personalkategorier måste ha gått igenom för att få utföra ett visst arbete. För personal som rutinmässigt arbetar med röntgenundersökningar av barn, med screeningverksamhet eller med doskrävande procedurer skall särskilt höga krav ställas på utbildning. Personalen skall genom kvittering bekräfta att säkerhetsrutiner och andra utbildningsmoment genomgått.

5. Revision av den regionala strålskyddsorganisation

VGR SG bevakar fortlöpande att strålskyddsorganisationen är i överensstämmelse med nya föreskrifter från SSM samt att administrativa uppgifter i organisationens bilagor är uppdaterade. Ändringar som har principiell eller ekonomisk betydelse för VG-regionen underställs regionstyrelsen för beslut. Revision av lokala strålskyddsorganisationer förankras hos respektive förvaltningsdirektör. Mindre ändringar i huvuddokumentet samt uppdatering av uppgifter i bilagor görs av VGR SG, som också för loggbok över genomförda revisioner. Den aktuella versionen av organisationsplanen publiceras på Västra Götalandsregionens externa webbplats.

6. Persondosmätningar

Stråldoser till personal i verksamhet med joniserande strålning skall mätas och rapporteras till nationellt dosregister enligt SSMFS 2008:51. Dosuppgifterna skall också arkiveras enligt särskilda regler i samma författning. Dosimetriverksamheten skall vara godkänd av Strålsäkerhetsmyndigheten, SSM.

Persondosimetriverksamheten vid Sahlgrenska Universitetssjukhuset kontrolleras regelbundet av SSM. Persondosimetriverksamheten tillhandahåller persondosmätare för Västra Götalandsregionens verksamheter samt ansvarar för rapportering och arkivering av persondosor, enligt SSMFS 2008:51.

Enligt SSMFS 2008:51 om kategoriindelning av arbetstagare och arbetsställen skall personal i kategori A bära personlig dosimeter. För kategori B gäller att mätningar skall utföras för att försäkra sig om att placeringen i kategori B är korrekt.